N°. 3230 — 1857

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

DINGSDAG 15 DECEMBER.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau der COURANT.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 14 December.

Zaturdag ll. is door de Tweede Kamer afgedaan, wat haar nog vóór Kersmis te verrigten overbleef. Wij stippen van het in die zitting besprokene een en ander aan.

Ter gelegenheid [illegible] goedkeuring eener dading tusschen het bestuur der domeinen en de gemeente Enkhuizen, brengt de heer Storm de klagt te berde, dat de Staat niet zelden al te ligtvaardig overgaat tot geregtelijke vervolgingen tegen ingezetenen. Hij uit die klagt om steun te geven aan het eindverslag, waarin zij voorkomt. Hij schrijft intusschen die zucht, om tegen ingezetenen te procedeeren, niet toe aan het hooge bestuur, maar aan ondergeschikte beambten. Hij meent, dat de instelling der rijks-advokaten, die hij dikwerf bestreden heeft, uit haren aard niet geschikt is, om processen te voorkomen, te weeren of tot een spoedig einde te brengen. En toch, zijns inziens, moest de Staat driedubbel gelijk hebben, eer hij met ingezetenen in proces komt. Er is immers daarin iets onedelmoedigs, omdat de partijen niet gelijk staan. De Staat verschijnt in het kampperk als een geharnaste reus tegenover een dwerg. Tot voorbeeld wijst hij op de procedure van den Staat tegen den polder Oud-Herkingen, eene procedure, die reeds 10 à 12 jaren duurt. Men heeft zich in transaktie willen begeven; maar de poging is afgestuit van wege den Staat. Hij wenscht dat de minister tusschen beide treedt en eene gewenschte schikking bevordert.

De minister antwoordt, dat de Staat niet bezield is met de zucht om tegen ingezetenen te procedeeren. Een proces begint nooit zonder 't advies van bekwame regtsgeleerden en alleen tot handhaving van eigendom of regten. — Wij willen [illegible] klagt van den heer Storm ongegrond is. Want wat de minister hier den Staat noemt, zijn eenvoudig de besproken ondergeschikte beambten; de bekwame regtsgeleerden slechts de belanghebbende rijksadvokaten; en de regten van den Staat dikwerf zeer betwistbare pretentiën.

De minister ontkent verder, dat de Staat is als de geharnaste reus, die tegen een dwerg strijdt, omdat onze regtbanken onpartijdig zijn. O ja! de regter van het kamp is onpartijdig. Maar dat is niet betwijfeld. Er is gezegd, dat de kamp ongelijk is, omdat de wapens ongelijk zijn. Het antwoord van den minister is alzoo een uitvlugt en de beschuldiging van den heer Storm blijft in haar geheel.

Eindelijk verklaart de minister, dat het mislukken eener transaktie tusschen den Staat en den polder van oud-Herkingen niet aan de Regering, maar aan de Staten van Zuid-Holland is te wijten. En toen de heer van der Linden zulks ontkende, heeft de minister zich van de zaak afgemaakt met te zeggen, dat zij niet was aan de orde van den dag. 't Is waar. Maar nu hij eenmaal de diskussie had aanvaard, heeft zulk een terugtred van het veld der diskussie wel iets van eene belijdenis van onmagt.

Bij de krediet-wet voor de *middelen* is 1°. ter spraak gebragt door de heeren van Bosse en Reede van Oudtshoorn de gewigtige vraag, of men al dan niet zal voortgaan op den weg, sinds drie jaren ingeslagen, om meer dan 14½ millioen van de *koloniale* baten op de *gewone* begrooting te brengen. Met der daad, voorzigtiger ware het, dat men, wat boven die 14½ millioenen gaat, nam niet uit toekomstige baten, die zouden kunnen uitblijven, maar uit de baten, die voorhanden zijn. Wat is daar tegen? Dat is niet gezegd. De minister heeft er over heen gepraat.

2°. Is de vraag gedaan door de heeren ter Bruggen Hugenholtz, Zijlker en van Nispen of men den toestand die omtrent den accijns op het geslagt bestaat, mag doen voortduren. Het is namelijk bekend, dat de uitgaande regten op het vee lager zijn dan de accijns op het geslagt, zoodat het nederlandsch vee in den vreemde beter koop dan bij ons aan den haak hangt. De heeren Meeussen en van Bosse, ofschoon het gevoelen deelende, dat die toestand niet blijven mag, meenen dat de zaak moet wachten tot de diskussie, die in 't voorjaar komen zal over de finantieele wetsontwerpen. Zulks ligt reeds opgesloten in de motie van orde van den heer Bieruma Oosting, die rust op het begrip, dat alle quæstiën in *statu quo* blijven. Dat is ook de meening van den minister, die daarenboven te regt zegt, dat de toestand, waarover men klaagt, reeds sinds jaren heeft geduurd, zoodat het op enkele maanden niet aankomt.

3°. geeft de heer de Poorter zijne verwondering te kennen, dat de Regering zegt voornemens te zijn het zegelregt op de *buitenlandsche* bladen te verminderen; hij vraagt of eene vermindering of afschaffing van het zegel op de *binnenlandsche bladen* niet diende in aanmerking te komen. Daarop antwoordt de minister ontkennend.

4°. De minister heeft den heer Storm beduid, dat deze slecht onderrigt was, toen hij onlangs klagten in het midden bragt omtrent landlieden, die gekalangeerd werden omtrent het zuiveren van sloten. De heer Storm antwoordt daarop, dat hij gesproken heeft over zaken, die hij zelf met eigene oogen gezien heeft. En als de minister getuigt de zaken te hebben onderzocht, dan heeft hij zich laten voorlichten door die reeks van ambtenaren, tegen welke de beschuldiging is ingebragt. Geen wonder dat dan de minister berigten erlangt, die deze ambtenaren in het gelijk stellen.

Overigens, wat de heer Storm met eigene oogen gezien heeft in den omtrek van Breda, is insgelijks elders in Noord-Brabant door geloofwaardige en onbevooroordeelde personen aanschouwd.

5° herhaalt de heer Westerhoff zijne klagten van het vorig jaar, dat in zijne provincie de belastingen worden opgedreven boven hetgeen regt en billijkheid toelaten. Hij had den minister verzocht een onderzoek in te stellen, maar niet langs den gewonen administratieven weg, waaraan de minister nog niet voldaan heeft.

De minister antwoordt, dat het niet voegzaam is in de Kamer te spreken van uitplundering van het volk, van afgeperste gelden, enz. Hij stapt daarover heen, en bepaalt zich bij de verklaring, dat hij ten antwoord op den toon van den spreker in geen verdere diskusie zal treden; maar dat hij het rezultaat van zijn onderzoek schriftelijk aan de Kamer zal overleggen.

De krediet-wet voor *Oorlog* lokt geene diskussie uit; maar geeft de gelegenheid tot een paar verklaringen.

1°. De heer Dommer van Poldersveldt deelt mede, dat hij aan het departement van Oorlog inzage genomen heeft van de stukken betrekkelijk het ontslag van den generaal van Merlen, die in de kracht van zijn leven op pensioen is gesteld. Zijn bevinding is deze: dat de Regering strikt genomen regt had te doen, wat zij gedaan heeft; maar dat hij volstrekt niet kan toestemmen, dat de Regering *niet anders* heeft kunnen handelen. Hij verklaart daarenboven, dat er niet eene enkele klagt is, die een vlek zou kunnen werpen op een achtenswaardig soldaat.

2°. De heeren Gevers Deynoot en Thorbecke betuigen, dat zij de begrooting van Oorlog hebben afgestemd, niet om den minister, maar om het hooge cijfer. Deze kredietwet zullen zij goedkeuren, om den loop der zaken gaande te houden.

Daarna is de Kamer uiteen gegaan tot 9 Februarij 1858.

Bij het uiteengaan van de Tweede Kamer der Staten-Generaal tot 9 Februarij aanstaande, is het niet ondoelmatig mede te deelen welke onderwerpen bij haar aanhangig gebleven zijn, wier getal zeker gedurende het reces zal vermeerderen, als:

1°. bepalingen ter bevordering van het veilig verkeer langs de ijzeren spoorwegen (in de afdeelingen onderzocht).

2°. regeling der benoembaarheid van vreemdelingen tot landsbedieningen (eindverslag uitgebragt).

3°. zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der Justitie (voorloopig verslag uitgebragt).

4°. nationale militie (in de afdeelingen onderzocht).

5°. wijziging der Gemeente-wet van 29 Junij 1851 (plaatselijke belasting). (Komt na het recès in behandeling.)

6°. regeling van de uitoefening der geneeskunst, enz. (in de afdeelingen onderzocht).

7°. afschaffing der slavernij in West-Indië (idem).

8°. aanleg van spoorwegen (voorloopig verslag uitgebragt).

9°. belasting op het personeel (komt na het reces in behandeling).

10°. [illegible] successie en van overgang (idem).

11°. wijziging der wetten van 26 Augustus 1822 en van 2 Augustus 1828 omtrent den accijns op het binnen- en buitenlandsch gedistilleerd (idem).

12°. wijziging van art. 32 der wet van 9 Mei 1856 betreffende de burgerlijke pensioenen (voorloopig verslag uitgebragt).

13°. goedkeuring eener overeenkomst tusschen den Staat en de provincie Utrecht (in de afdeelingen onderzocht).

14°. regeling der zamenstelling en bevoegdheid van den Raad van State (idem).

15°. maatregelen van bezuiniging met opzigt tot het hoog militair geregtshof (idem).

16°. aanvulling en wijziging der wetten van [illegible] betreffende regeling der militaire pensioenen bij de zee- en landmagt (idem).

17°. wijziging van art. 35 der wet van den 24sten Junij 1854, betreffende het verleenen van pensioen aan mindere geëmploijeerden, werklieden en bedienden bij inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt (idem).

18°. goedkeuring van verschillende artikelen van het handels- en scheepvaartverdrag op den 27sten Oktober 1857 tusschen Nederland en België gesloten (idem).

19°. tarief van regten op den in- en uitvoer (idem).

20°. voorstel van den heer van Nispen van Sevenaer en acht andere leden tot afschaffing van den accijns op het geslagt (komt na het reces in behandeling).

21°. voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis tot verandering van tienden en grondrenten (besloten tot een nader onderzoek in de afdeelingen).

Wanneer wij de berigten uit Bombay en Kalkutta, te Londen aangebragt, kortelings zamenvatten, dan komen wij tot het besluit, dat de toestand in Britsch-Indië sedert den laatsten post niet verbeterd is. Generaal Havelock was te Lucknow in een zeer bedreigden toestand, waarin hij zich echter, naar het scheen, handhaven kon. Sir Colin Campbell rukte ter zijner hulp op. Niet ver van Canwpoor is hij met 7000 man de Jumna overgetrokken. Hij zal door de versterkingen, die zich Allumbagh met hem moeten vereenigen, ongeveer 10,000 man ter zijner beschikking hebben. Tusschen Cawnpoor en Luknow is echter op dit oogenblik de gemeenschap afgesneden. Nena Sahib, de ziel van den opstand, schijnt aan het hoofd van het aantal muiters te staan, die Havelock benaauwen. In het koningrijk Oude tusschen Lucknow en Cawnpoor mag men weldra een geduchten veldslag te gemoet zien, die waarschijnlijk over het lot van den opstand beslissen zal.

In de noordwestelijke provinciën hebben de Engelschen de muitelingen op verschillende plaatsen geslagen, doch niet zonder zware verliezen aan hunne zijde. Verscheidene hunner officieren vonden daarbij den dood. In die streken blijft het woelig en men kan zeggen, dat er volslagen regeringloosheid heerscht. Daarentegen is het hooger op rustig, en men meldt dat tusschen Agra en Meerut de postrijtuigen geregeld en zonder stoornis de dienst doen.

Laatstleden Donderdag is alhier in de parochie-kerk van den H. Dominicus door de gemeentenaren plegtig gevierd het 25-jarig priesterschap van hun geachten herder, den Eerw. pater P. Sjoukes, die reeds 17 jaren als pastoor in die kerk werkzaam is, en gedurende dien tijd, behalve een veelomvattenden pastoralen arbeid, nog tijd en lust heeft gevonden om een oud vervallen bedehuis tot eene fraaije kerk te verbouwen, en een weldadig gesticht, onder den naam van de H. Rosa daar te stellen, waarin een aanzienlijk aantal kinderen, en daaronder vele armen onderrigt ontvangen. — Groot was alzoo de deelneming der gemeentenaren, die de met vrij veel smaak versierde kerk vulden, middelerwijl een talrijke priesterschaar den Jubilaris aan het altaar omringde. De Eerw. pater dominikaan Blom sprak een passend woord uit het hart over de waardigheid van het priesterschap en trad tevens op als de tolk der dankzegging tusschen

dens Jubilaris, zijne gemeente, en zijne betrekkingen, waaronder diens grijzen vader.

Als blijvende herinnering van het feest, prijkten rijke geschenken aan het altaar. Eene ciborie, door de zangers, een kelk door de kollektanten, en een volledig stel van prachtige misgewaden door de gemeente aangeboden.

De armen zijn bij deze blijde viering niet vergeten. Zij waren reeds eenige dagen te voren ruim en mildelijk bedeeld.

Menig malen hebben wij de aandacht onzer lezers daarop gevestigd, dat men waarlijk niet in den vreemde behoeft te gaan om zich datgene aan te schaffen, wat voor den luister der altaar-bediening noodig is. De boven besprokene feestviering in de H. Dominicus-kerk gaf daarvan weer een nieuw bewijs in de plegtige misgewaden, door de gemeente aan den waardigen en ijverigen herder geschonken. Deze misgewaden bestaan in een kasuifel, twee dalmatieken, eene koorkap en eene stola voor den predikant, allen rijk geborduurd met goud op zilvergewaterden grond, middelerwijl de omloop uit gewaterd goud bestaat. Dat gouden borduurwerk is meesterlijk uitgevoerd en verdient daarenboven hoogen lof, zoo door de rangschikking der bloemen en vruchten, als door de met smaak aangebragte kleurverdeeling van de gouden draden. Op de kasuifel en de koorkap zijn aangebragt en met den naald in goud bewerkt een paar figuren, de *goede Herder* en *Petrus (van Alcantera's marteling*, zoo juist van teekening, zoo goed van uitdrukking, als dat begeert kan worden. Het een en ander maakt een prachtig en smaakvol geheel, dat men noch te Antwerpen, noch te Brussel beter zal aantreffen, ten spijt van al het geraas, dat men daar door luidschreeuwende advertentiën maakt. De heeren van Gennip en Huismans, op wier atelier bovengenoemde misgewaden zijn bewerkt, hebben eer van hunnen arbeid. Zij hebben nu, gelijk vroeger, getoond, dat zij hunne zaak verstaan en verdienen dat hunne fabriek, gelijk hunne magazijnen, hier ter stede gevestigd, worden begunstigd.

De kolonel C. J. van Meurs direkteur der 1ste artillerie-direktie, tevens belast met de funktiën van direkteur van 's Rijks gieterij van metalen geschut, is benoemd tot minister van Oorlog.

De haagsche korrespondent van de *Indépendance belge* logenstraft het berigt, ook door ons en verscheidene andere bladen medegedeeld, dat de generaal Omphal naar Londen zal vertrekken, met den last om voor den [illegible] de tweede dochter van koningin Viktoria te vragen.

Een berigt uit Batavia van 25 Oktober, door middel van den telegraaf over Triëst bij de Regering ontvangen, meldt dat allerwege in de koloniën orde heerschte, dat de expeditie naar Timor met een gewenschten uitslag bekroond was, en dat de tot die expeditie gebezigde troepen op Java teruggekeerd waren.

Bij Kon. besluit van 7 dezer (*Stbl.* N° 119) zijn vernietigd besluiten van den gemeenteraad van Schagen. Dit besluit is daarop gegrond, dat art. 48 der Gemeentewet voorschrijft, dat de Raad niet mag beraadslagen of besluiten zoo niet de grootste helft van het bij art. 4 bepaalde getal leden tegenwoordig is. (De Raad die uit 7 leden bestaat, had namelijk, hoewel slechts 3 leden tegenwoordig waren, niettemin uitspraak gedaan over de al of niet toelating van de drie nieuw gekozen leden).

Z. M. heeft mr. R. W. baron van Lynden, mr. L. A. J. W. H. F. Pijnje vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van den Rooden Adelaar 3e kl., respektievelijk aan ieder hunner door den Koning van Pruissen geschonken; voorts benoemd, tot insp. der registr, en dom. 1e kl. Q. C. Collard, 2e kl. D. J. L. Heykoop, en 3e kl. M. A. J. Losgert; tot ontv.: der dir. bel. en en acc. te Born c. a. J. J. H. Berden; der in- en uitgregten te Keulsche Barrière L. H. J. Thissen, en der Wezelsche Barrière J. H. Antfang; der dir. bel. in- en uitg. regten en acc. te Wieringen L. A. H. Grommelin; tot dir. van het postk. te Hilversum W. Juta en te Rozendaal H. J. L. Thiewrij; alsmede op hun verzoek eervol ontslagen: A. Paulussen als burgem. te Oud-Vroenhoven; mr. N. van de Wall als raadsheer in het prov. geregtshof van Gelderland; G. C. Ph. L. de San als insp. der reg en dom. 1e kl.; A. J. J. Smalhausen als ontv. der dir. bel. en admodatie van den acc. op de brandstoffen te Maastricht, behoudens aanspraak op pensioen, en in deszelfs plaats benoemd A. J. Guljé; als ontv. der dir. bel. en acc. J. Eyken te Kralingen c. a., en G. F. Schadd te Leeuwen, beiden behoudens aanspraak op pensioen.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag, 12 December.

In deze zitting zijn achtereenvolgens behandeld:

1°. het wet-ontwerp tot bekrachtiging van den afstand van [illegible] aan de gemeente Helder, dat zonder beraadslaging [illegible] algemeene stemmen aangenomen is;

2°. het wetsontwerp tot goedkeuring eener daging tusschen het [illegible] en de gemeente Enkhuizen, waarover de heeren Storm van der Linden en de minister van Finantiën het woord voerden, waarna het met algemeene stemmen werd aangenomen;

3°. het wetsontwerp, aanwijzende de middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de algemeene begrooting voor het dienstjaar 1858. Aan de behandeling daarvan namen deel de heeren: van Bosse, van Reede van Oudtshoorn, ter Bruggen Hugenholtz, Zylker, van Nispen van Sevenaer, Meeussen, Storm, Westerhoff en de minister van Finantiën. Na de goedkeuring van al de onderdeelen van het wetsontwerp werd dit met 53 tegen 6 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Westerhoff, de Lom de Berg, Zylker, Reinders, van Nispen van Sevenaer en ter Bruggen Hugenholtz.

4°. het wetsontwerp tot voorloopige vaststelling van het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dientsjaar 1858, bij welks behandeling de heeren Dommer van Poldersveldt, Gevers Deijnoot en Thorbecke eenige beschouwingen voordroegen, die beantwoord werden door den minister van Marine, welke in de plaats van den minister van Oorlog dit ontwerp verdedigde.

Na de aanneming van de artikelen en de beweegredenen, vereenigde zich de Kamer met algemeene (59) stemmen met dit wetsontwerp.

5°. het wetsontwerp tot vervreemding van een gedeelte van den eigendom van den Staat te Konstantinopel in de voorstad Pera, dat, na van regeringswege eene wijziging in art. 2 te hebben ondergaan, met 53 tegen 4 stemmen aangenomen werd.

Tegen hebben gestemd de heeren Storm, Mackay, Vegilin van Claerbergen en Meijlink.

6°. de konkluzie van het rappart der kommissie tot onderzoek der rekeningen wegens het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren en het fonds voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, beide over 1855, strekkende om de ingezonden rekeningen voor kennisgeving aan te nemen, die zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming werd goedgekeurd.

De Kamer is daarop uiteengegaan tot den 9den Februarij 1858, tenzij bijzondere omstandigheden de bijeenroeping op een vroeger tijdstip mogten noodig maken.

's GRAVENHAGE, 13 Dec. Men verneemt, dat de kolonel C. T. van Meurs, die benoemd is tot minister van Oorlog, tevens benoemd is tot generaal-majoor.

— Burg. en weth. hebben ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat, bij besluit van den gemeenteraad van 17 November 1857, goedgekeurd bij resolutie van Ged. Staten van 24 daaraanvolgende, n°. 20, zijn opgeheven: *a.* de wekelijksche weekmarkt; *b.* de tweede paardemmarkt, gehouden wordende op den Maandag, die de paardenmarkt te Delft in de maand Junij vooraf gaat; en *c.* de derde paardenmarkt, gehouden wordende op den werkdag vóór de valkenburgsche paardenmarkt in de maand September; respektievelijk ingesteld bij de verordening van 4 Oktober 1853, afgekondigd den 12n November 1853, en dat alzoo alleenlijk blijft behouden de paardenmarkt, invallende op Dingsdag van kermis, in de maand Mei.

GOUDA, 10 December. Heden was de veemarkt zeer wel bezet en alles werd tot goede prijzen afgezet; vette varkens waren iets minder willig *f* 21 à 24. Biggen als voren.

Kaas met een aanvoer van 30 partijen. Schotsch en Fransch goed *f* 16 à 18; beste fokkaas naar de zwaarte *f* 18 à 21.

HOORN, 11 December. Op de markt alhier werden 81 stapels kaas aangevoerd, wegende te zamen 21,243 Ned. ponden. De prijs was kleine gras *f* 20,50, dito middelbare *f* 24, kleine kommissie *f* 24.

DOCKUM, 9 December. Bij kleinen aanvoer was de markt van vlas hier heden weder slap en lager; prijzen van 22 stuivers à 48 stuivers per bundel van 32 oncen.

BLOKZIJL, 9 December. De aanvoer van boter was heden, door de mindere making, niet ruimer; de prijs was niet williger; algemeen werd dezelve verkocht per ℔ *f* 1.10, *f* 1.12; per ½ vat *f* 23 á *f* 23.25; per ¼ vat *f* 47 á *f* 47.50.

's HERTOGENBOSCH, 11 December Den ganschen zomer werd in het naburig Vlijmen Hedikhuizen en omstreken aanhoudend geklaagd, dat des nachts schapen, honden en andere dieren, òf verslonden òf spoorloos verdwenen waren. Men schreef destijds de zaak aan kwaadwilligheid toe, de justitie zond langen tijd geregeld elken avond marechaussées naar bovengezegde dorpen, die, ondersteund door gewapende nachtwachten, de oorzaak trachtten op te sporen. Eindelijk gelooft men den waren schuldige ontdekt te hebben; althans twee personen, vader en zoon, hebben gisteren aan gene zijde der rivier de Maas, nabij de gemeente Well, een wolf van de grootste soort ontmoet. Beiden, met geweren gewapend, aarzelden niet met het monster in 't strijdperk te treden. De zoon schoot het eerst, doch kwetste hem slechts; het dier, woedend geworden, wilde den veroorzaker zijner smart zijne lieve tandjes eens laten gevoelen, doch ontving op hetzelfde oogenblik van den vader zulk een juist gerigt schot in de hersenen, dat het levenloos neêrstortte.

(*H. en E.*)

BREDA, 12 Dec. In de nabijheid dezer stad ligt een oud dorp Sprundel genaamd. In de vorige eeuwen stond het bekend onder den naam van Sprundelheim, ook wel onder dien van Vorenseind. In de plaats-zelve prijkt een grijze toren met een aloude kerk, te regt moederkerk genaamd, daar weleer vele gehuchten en buurtschappen (thans aanzienlijke plaatsen) er toe behoorden. De bewoners zijn zeer eenvoudig en hun bestaan vinden zij in den landbouw. Met hart en ziel zijn zij aan de kerk en parochie gehecht; die te verlaten valt hun zwaar, bijna onmogelijk. Onderling leven zij in de beste vriendschap voor elkander, zorg dragende voor en de armen in hun ligchamelijken nood bijstaande. Zij zijn zeer godsdienstig en een goed katholieke geest bezielt hen. Spreekt men over iets nuttigs of eenige nuttige instelling, zij komt tot stand. Men slaat de handen in elkâar. Eene zaak griefde hen, hunne eeuwenoude kerk door den tand des tijds en de hand des Protestantisme veel geleden, moest eene groote verandering ondergaan. Men sprak er over in 1856 en de begrooting werd gemaakt op cirka tienduizend gulden. Eene bijzondere kommissie, uit notabelen gevormd, vergaderde, en binnen acht dagen was de totale som, door eene vrijwillige inschrijving bijeengebragt, beschikbaar. Een ieder was vervuld van vreugde, en op den oogenblik ziet men de alonde kerk in haren vorigen luister hersteld. Eere aan die ijvervolle kommissie, eere aan den bekwamen architekt P. S. Offers. Gods zegen blijve op Sprundel berusten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 December. De *Moniteur* bevat het ver[illegible] van den prefekt der Seine over den financiëelen toest[illegible] der stad Parijs. Deze arbeid bevat een aantal opmerk[illegible] waardige bijzonderheden. De zucht om Parijs nog [illegible] te vergrooten laat zich daarin sterk gevoelen, en zoo g[illegible] de prefekt het als zeer wenschelijk op om de gemeen[illegible] van het regtsgebied met Parijs te vereenigen. Dit [illegible] zou evenwel met een groot getal moeijelijkheden te [illegible]pen hebben.

— Men gelooft dat de Regering voornemens is o[illegible] verbannings-besluiten, betreffende de generaals Changa[illegible] en Bedeau, in te trekken, zoo als geschied is met [illegible] betreffende den generaal Lamoricière.

— Te Marseille zijn nog de volgende berigten uit [illegible] dië ontvangen, welke tot aanvulling van het reeds [illegible] degedeelde kunnen strekken. Sir Colin Campbell, z[illegible] volgens de *Bombay Times*, bij zijnen marsch naar Ca[illegible]pore, te ver gewaagd hebbende, was op het punt [illegible] weest om door den vijand te worden gevangen genom[illegible] maar had zijn behoud alléén te danken gehad aan [illegible] geforceerden rid van verscheidene mijlen.

Eene kolonne van 250 man britsche troepen was [illegible] 5000 Rohillas overvallen; de helft van genoemde en[illegible]sche manschappen was daarbij omgekomen.

Onder de verliezen, welke het britsche leger te Lu[illegible]now heeft geleden, wordt officiëel genoemd de brig.-[illegible] Cooper, kommandant der artillerie, die gesneuveld [illegible] het bevestigd zich dat de generaal Outram, kolonel [illegible]ler en kapitein Havelock gekwetst zijn geworden.

De *Bombay Times* voegt bij deze berigten nog, [illegible] naast de onderdrukking van onlusten door de brit[illegible] troepen, steeds nieuwe en onverwachte oproeren onts[illegible]

De rijkste inlandsche bankier van Benarès was [illegible]hangen wegens landverraad, na vruchteloos een los[illegible] van vier lacs ropijen (ongeveer *f* 500,000) aangeb[illegible] te hebben.

De *Englishman*, van Kalkutta, bevat eenen s[illegible] waaruit blijkt, dat sedert de maand Maart tot 8 No[illegible]ber 19,000 mon troepen uit Engeland in die stad [illegible]ren aangekomen.

— Het schijnt bepaald dat de fransche, russische [illegible] engelsche vloten gezamenlijk tegen het hemelsche [illegible] zullen ageeren. Het fransche goevernement zal, naar [illegible] zegt, een krediet van verscheidene millioenen vragen [illegible] de kosten der expeditie te dekken. Bereids is een [illegible]panjie der genie over de landengte van Suez naar die [illegible] gewesten vertrokken. Twee maanden worden er verei[illegible] om langs dien weg Hongkong te bereiken.

China's gesteldheid dwingt tot die onderneming en [illegible]vaardigt de voorspellende woorden van den Wel[illegible] heer Huc, welke men in zijn merkwaardig boek [illegible] het »Christendom in China" leest: Hij zegt:

»'t Is misschien niet onraadzaam Frankrijks aan[illegible] op Opper-Azië te vestigen... 't Is niet te vroeg om [illegible] voor te bereiden op de gewigtige gebeurtenissen, [illegible] bereids doorschemeren.... De staatkunde zal d[illegible]dwongen zijn hare oogen van Konstantinopel af te [illegible]den om ze op Peking te rigten." Dit schreef die ge[illegible]de in 1854.

Sinds lang bemoeijelijken de Chineezen den en[illegible]schen handel, en bekommeren zich om geene di[illegible]plomatische overeenkomsten, plegtig voor duizenden [illegible] duizenden jaren gesloten. Lord Elgin, de engelsche [illegible]zant, is niet gelukkiger dan de fransche gevolmag[illegible] baron Gros, zoodat noodwendig het kanon zal mo[illegible] worden gebruikt, om de sluwe mandarijnen de ope[illegible]tigheid van de europeesche taal te doen begrijpen. [illegible] Keizer Hien-Fong schijnt de quæstie meer en me[illegible] willen verwikkelen, want hij weigert hardnekkig, he[illegible] van den in 1855 ter dood gebragten Pater Chapde[illegible] terug te geven. Ook weigert hij het russische gezant[illegible] te ontvangen. Evenwel, hoe duidelijk zijne proklam[illegible]

zijn krachtigen tegenstand en vast besluit verkondigen, om de snaken, die zich vermeten hem den toegang van zijn rijk te vragen, zoo geducht te zullen achteruit werpen, dat hun de lust zal vergaan ooit weder in het gezigt der kusten te verschijnen..." heeft hij toch raadzaam geoordeeld Peking te verlaten, dat door de geallieerde vloten zou kunnen begroet worden en, naar Tartarije te verhuizen.

De vervolgingen tegen de Christenen worden natuurlijk met meer woede dan ooit voortgezet. Is dit niet een meer dan voldoende reden om de lafhartige beulen te kastijden en aan het Christendom in die uitgestrekte gewesten eene veiligheid en vrijheid te schenken, welke het zoozeer ten koste van zoo vele martelaren verdient?

Er is bereids een sterk smaldeel onder het bevel van den Schout-bij-nacht Rigault de Genouilly, die in die wateren goed bekend is.

Pater Huc schrijft nog in genoemd werk: »Wij meenen dat China zijn tijd gehad heeft en zijn groote muur voor immer verwoest is. Bij de gemakkelijkheid der versnelde gemeenschap, die naar de vermenging van alle natiën streeft, is het niet mogelijk dat op den aardbodem een zamenhooping blijve bestaan van 400,000,000 zielen, welke zich voortdurend afgezonderd houden en door dwazen hoogmoed bezield, hardnekkig buiten het groote maatschappelijk leven blijven leven. Nu de stoom de afstanden als vernietigd heeft, nu kunnen Oosterschen en Westerschen niet langer van elkander gescheiden zijn. De in Azië uitgebrokene gebeurtenissen kunnen ons niet langer, zoo als vroeger onverschillig vinden; bij de gansche beschaafde wereld wekken zij het grootste belang."

— In de *Gazette des Tribunaux* leest men van twee ijverige mannen, die, zonder eenige materialen te bezitten, met eigen handen een huisje hadden gebouwd des nachts, in plaats van dat zij van hunnen dagelijkschen arbeid vermoeid rust zouden hebben genomen.

Het spreekt van zelf dat zij aller bewondering wekten; intusschen bespeurden sommige buren, deze dat hij een hoop steenen miste, gene dat er van hem kalk verdwenen was. Eindelijk zag op zekeren dag een ander, die het huisje van de twee vrienden voorbijging, met verbazing, dat men zijn grond daartoe gebezigd had. Hiervan meer willende weten, begaf hij zich tot den kommissaris van politie, die onmiddellijk onderzoek en de ontdekking deed, dat al de voorwerpen, die tot den bouw van het huisje hadden gediend, door diefstal waren bijeengebragt.

De twee ijverige bouwlieden zijn voor de regtbank verschenen en ieder tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld. Het zonderlingste van deze zaak is echter, dat geen der bestolenen iets zal verliezen; want zij hebben zich verstaan met den grondeigenaar, die hun schadevergoeding heeft gegeven en zelf door den opbouw van het huisje is vergoed.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Dec. De *Evening Herald* bevat de volgende depêche uit Triest:

Lucknow is door 50,000 oproerlingen omringd. De generaals Havelock en Outram bieden hun dapper het hoofd met minder dan 2000 man. Nena Sahib is, naar men zegt, aan het hoofd der muiters.

Een der zonen van den Koning van Delhi is ontsnapt. Hij was onder bewaking van het burgerlijk bestuur. Een kommissie onderzoekt de beschuldigingen tegen den koning ingebragt.

— De oost-indische Kompanije heeft de volgende depêche openbaar gemaakt: Bombay 17 Nov.: Sir Colin Campbell bereikte Cawnpoor den 4den Nov., trok den 9den den Ganges over, den weg naar Lucknow inslaande, met 5000 man troepen van allerlei wapenen. Generaal Windham voert het bevel over de reserve te Cawnpoor. De kolonne van kolonel Greathed bereikte den 26 Oktober Cawnpoor en ging den 31sten onder het bevel van den brigade-generaal Grant, versterkt door 5000 man, met een goeden voorraad mondbehoeften naar Allumbag, waar zij op de aankomst van Sir Colin Campbell zal wachten. De muiters van Dinapoor zijn uit eene sterke positie bij Binder, nabij Futtehpoor, door eene afdeeling van 500 man, onder kolonel Powell, verdreven; 2 kanonnen werden genomen, doch met zwaar verlies. De kolonel werd gedood. De berigten van Sangor en Jubbelpoor zijn onbevredigend. De majoor Erskine verlangt dringend versterking. De kolonne van den brigade-generaal Stuart, die zich op marsch naar Mhow bevindt, werd derwaarts ontboden. Het kontingent te Mahedpoor geraakte den 8sten Nov. in opstand en doodde twee officieren, doch de telegraaf meldt juist, dat het door de strijdmagt uit Mhow aangevallen en met verlies van alle stukken geschut uiteen gedreven is. Mhow en Indore zijn geheel rustig; in Rajpootana hebben geene verdere opstanden plaats gehad, alleen de muiters van Rewa Thakoor en Jodhpoor behouden het veld nog. Eene versterking van 500 man infanterie is met generaal Lawrence, Guzerat ter hulpe, opgemarcheerd. In het presidentschap Bombay is alles rustig, behalve de Bheels in Khandeish, welke men uiteen drijft. De Ghenghis Khan is met een gedeelte van het derde regiment dragonders en het 86ste regement infanterie te Bombay binnengerukt. In Schinde en den Penschap is alles rustig, zoo ook in het gebied van den Nizzam. Uit Kalkutta loopen de direkte berigten tot 9 Nov. Zij behelzen niets van belang.

Voorts wordt nog van regeringswege medegedeeld, dat blijkens eene depêche van Sir Colin Campbell aan Lord Canning, Lucknow, waarheen hij met 7000 man op weg was, als veilig kon worden beschouwd. De generaal Windham, die met de rezerve te Cawnpoor stond, was versterking wachtende. De kolonel Greathed had Allumbagh zonder tegenstand bereikt.

— In de zitting van het Huis der Lords op gisteren vroeg lord Shaftesbury of het fransche goevernement een dekreet heeft uitgevaardigd betreffende de zending van vrije negers naar de fransche koloniën. Lord Clarendon zeide, dat dit dekreet niet bestond, doch dat hij geloofde, dat de fransche Regering de tot dat doel door verscheidene handelshuizen getroffen schikkingen had goedgekeurd, op voorwaarde, dat het te goeder trouw eene landverhuizing van vrije negers zoude zijn. Het was onmogelijk eene dergelijke voorwaarde na te komen, aangezien in West-Afrika niets bestaat, dat men vrije landverhuizing kan noemen. Wij hebben zelven, voegde lord Clarendon er bij, zestien jaren geleden, dit middel beproefd. De neger werd zeer goed behandeld en men waarborgde hem den terugkeer naar zijn vaderland. Doch het plan heeft geheel en al schipbreuk geleden; toen heeft men gevoeld, dat elke poging tot dit doel den slavenhandel weder in het leven zoude roepen, en daarom heeft de engelsche Regering er zich niet meer mede bezig gehouden. Het door de fransche Regering aangenomen plan bestaat daarin, om van de afrikaansche hoofden een bepaald getal negers te vragen; de geëngageerde negers moeten hunne vrije toestemming geven; men moet hun in ruiling voor hun arbeid, gedurende een bepaalden tijd in eene fransche kolonie, eene som gelds geven. Nu is het duidelijk, dat onder zulke omstandigheden er geene vrije keuze kan zijn en de huizen, die met de fransche Regering hebben onderhandeld, werden in aanraking gesteld met Spanjaarden, die voortgaan regelmatig den slavenhandel uit te oefenen. De engelsche Regering heeft over deze quæstie met de fransche Regering gekorrespondeerd en de laatste heeft de zaak onderzocht, ten einde de grieven te doen ophouden. De fransche Regering heeft dien ten gevolge aan H. M. ministers te kennen gegeven, dat hoewel op dit punt geen traktaat bestond, zij niettemin voornemens was te handelen alsof zulk een traktaat bestond, en zij heeft plegtig verklaard, dat zij volstrekt geene bedoeling had, den slavenhandel te doen herleven. De fransche Regering heeft er bijgevoegd, dat zij thans evenzeer er naar streeft, aan den schandelijken slavenhandel een einde te maken, als in 1815, toen zij het traktaat tot onderdrukking van dien handel teekende.

Graaf Grey is met andere leden van meening, dat de uitvoering van het plan, den slavenhandel weder in het leven zoude roepen. Toen ik lid van het kabinet was, zeide hij, heb ik altijd wederstand geboden aan de aanvragen, die tot mij werden gerigt tot magtiging van de proefneming met een dergelijk plan. Ik hoop dat de ministers de quæstie niet uit het oog zullen verliezen.

— De 20, 21 en 22 van November zijn drie dagen, welke in de geregtelijke jaarboeken van New-York niet onopgemerkt zullen blijven; namelijk op die dagen is een vreedzaam drankverkooper door drie italiaansche kappers in zijne tapperij overrompeld en vermoord; een vijftigjarige vrouw is in een herberg op schandelijke wijze mishandeld en verworgd; en twee vrouwen zijn in een bordeel door vier spaansche matrozen om 't leven gebragt; de lijken van drie onbekenden zijn op de straat gevonden, met dolksteken doorboord; twee bedienden van restaurants zijn door bezoekers van die inrigtingen met revolvers doorschoten; onder een nietig voorwendsel is een moeder en haar behuwdzoon met een ijzeren staaf door den echtgenoot en vader doodgeslagen; deze vroeger een fatsoenlijk man ontnam zich eenige oogenblikken later door ophanging het leven. Bij dit een en ander, worden niet de branden, diefstallen, straatgevechten, valschheden en aanranding van weerloozen lieden zoowel op klaarlichten dag als 's nachts gerekend.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 10 Dec. Het is thans zeker, dat lord Strattford de Redcliffe Konstantinopel den 12n dezer verlaten zal. Men voegt er bij, dat hij deze hoofdstad en vervolgens Frankrijk zal doortrekken, alvorens zich naar Engeland te begeven. Niets is echter nog bepaald over de werkelijke beteekenis zijner reis. Volgens sommigen zou deze gezant vormelijk terug geroepen zijn, om algeheele voldoening te geven aan de fransche staatkunde; volgens een andere lezing zou lord Strattford nog kunnen hebben naar Konstantinopel terug te keeren, maar op voorwaarde van vrede te maken met de fransche staatkunde en ten koste van onthouding zijner oppozitie tegen het doorsteken der landengte van Suez.

BERLIJN, 11 Dec. Het volgende berigt uit Hamburg van eergisteren treffen wij in een der bladen aan: »De financiëele en handelskrizis is op nieuw en verschrikkelijk uitgebarsten. Pas werd de zekerheid verkregen dat Oostenrijk tien millioen in specie had belooft, of er ontstond eene levendige woordenwisseling tusschen onze eerste huizen, daar ieder zich van het monopolie dezer millioenen wilde verzekeren. Een huis, dat zeer groote zaken doet, gelooft, en misschien niet ten onregte, dat het uit Weenen afgezonden geld ter zijner beschikking is gegeven; bedoelde firma heeft dan ook, onmiddelijk na het ontvangen van het berigt, aan den Senaat magtiging gevraagd om te kunnen beschikken over eene som, die niet beneden de negen millioen bedraagt, bij welke aanvrage als grond werd aangevoerd, dat, indien zij (de firma) zou komen te vallen, onmiddelijk veel andere huizen in haren val zouden worden medegesleept, en dat men van twee kwaden het minste moest kiezen. De senaat heeft daarop wijld de burgerschap opgeroepen, om dit aanzoek in overweging te nemen. Uit verschillende steden van Duitschland, b. v. Elberfeld, Neuss, ontvangen wij dergelijke ongunstige tijdingen, waaruit blijkt, dat de terugslag der hamburgsche krizis zich meer en sterker dan ooit doet gevoelen."

Een later berigt meldt: »De burgerschap heeft naar aanleiding van het door den Senaat gedane voorstel betreffende de oostenrijksche tien millioen, besloten dat die som niet in de diskonto-kas gestort, maar in handen gesteld zal worden van eene kommissie van vertrouwde personen, om daarmede eenige der grootste en invloedrijkste huizen te hulp te komen, die zich in verlegenheid bevinden en wier val het algemeen welzijn zwaar zou benadeelen; voorts is aan het gemeentebestuur magtiging verleend eene som van vijf millioen ter leen op te nemen, ten einde in de behoefte der diskonto-kas te voorzien."

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Dec. Overmorgen zullen de Wetgevende Kamers haar werkzaamheden hervatten, zonder eenige plegtigheid, zooals uit de korte cirkulaire blijkt, welke de minister van Binnenl. Zaken aan de leden der nieuwe Kamers heeft gerigt. De volksvertegenwoordigers en de senatoren zullen zich bezig houden met de verifikatie van de geloofsbrieven der nieuw verkozenen en de zamenstelling der definitieve bureaux.

De *Indépendance* berigt als zeker, dat door de Regering een officieële mededeeling aan de Wetgevende Vergadering zal worden gedaan, en dat die onder anderen de bevestiging zal bevatten van de reeds eenigen tijd geleden aangekondigde zwangerschap van de hertogin van Brabant. »Deze mededeeling, zegt het blad, zal natuurlijker wijze de Kamers in de gelegenheid stellen om bij een adres van gelukwensching aan Z. M. het vertrouwen aan den dag te leggen, dat zij aan het bestuur schenken door 's Konings wijsheid tot de leiding der algemeene belangen geroepen." Waar men niet al gebruik van maakt! Men berekent dat er nu 70 ministerieele leden tegen 38 oppozanten in de Kamer zitting hebben.

— De verkiezing te Mechelen der konservatieve kandidaten heeft niet weinig de liberalisten te leur gesteld, die voor den aanvang er van aan eene volkomen overwinning geloofden.

Terwijl de verkiezingen plaats hadden, doorliep een bende, zamengesteld uit het schuim der bevolking, de stad, de namen der liberalistische kandidaten uitroepende. Doch toen de uitslag bekend was, veranderde de aard van den optogt, die tot hiertoe zonder groote wanordelijkheden te plegen was voortgeschreden. Het gepeupel hief beleedigende kreeten aan en jouwde de fatsoenlijke burgers uit, die het op zijne weg ontmoette.

Tegen tien ure des avonds schoolde het gepeupel zamen voor het aartsbisschoppelijk paleis, waar wanordelijke tooneelen enstonden. Tegen elf ure scheen de rust hersteld en de vreedzame burgers meenden zich aan den slaap te mogen overgeven. Doch ten een ure nam het rumoer weder een aanvang, en de heer van der Branden de Reeth werd gewekt door woedende kreeten en de afschuwelijkste liederen, die het volk onder zijne vensters uitbrulde. Men hoorde het Ca ira! en, onder het helsch gedruisch klonken de kreeten: *Aan de galg! de strop om den hals!* enz., daarbij noemde men de namen der konservatieve kandidaten.

De bende, na zich een oogenblik verwijderd te hebben, keerde talrijker terug. Groote steenen werden tegen de deur van den heer v. d. Brandten geworpen en een door de vensterruiten tot in de kamer, waar die heer zich bevond.

Waarin bestaat nu de misdaad van dien heer? Dat hij tot lid der Kamer verkozen is door de konservatieve en katholijke partij met 1219 stemmen van de 2000!

— In de antwerpsche bladen leest men een manifest gerigt tot de kiezers van het arrondissement Antwerpen door de heeren Osy, Della Faille van Severghem, graaf Gerard Le Grelle, Em. van Straelen en Ch. Gillot.

Daarin wordt gewezen op de nederlaag den 10 Dec. door de behoudende partij geleden, welke nederlaag even wel niet moet ontmoedigen. Ook die partij, zoo zegt het stuk, heeft hare konstitutionneele vereeniging,

steund door braafheid, eerlijkheid, talent, geestkracht en aanzien. Die vereeniging zal onmiddellijk hare werkzaamheden aanvangen en alleen de konstitutie, de geheele konstitutie, niets dan de konstitutie voor oogen hebben. »God, Koning en Vaderland!" zal immer haar leus zijn.

— De volgende berekening, welke in de *Emancipation* gelezen wordt, kan stof tot overweging geven:

Te Gend, Antwerpen en Brugge hebben de konservatieve kandidaten slechts weinige stemmen ontbroken om gekozen te worden. Op eene stem na zouden de heer de Wouters te Leuven en de heer Thibout te Dinant gekozen zijn geworden. In die vijf arrondissementen waren in 't geheel vier honderd stemmen voldoende geweest, om aan de konservatieven de parlementaire meerderheid te geven. Immers de vijftien gedeputeerden van Gend, Antwerpen en Brugge en de twee gedeputeerden te Leuven en Dinant zouden, waren zij door de regterzijde in plaats van door de linkerzijde gekozen geworden, aan de zamenstelling van het Parlement een geheel ander aanzien hebben gegeven. Maar meer dan 1200 kiezers hebben zich in die arrondissementen aan de stemming onttrokken. Een enkele stap van 400 hunner ware voldoende geweest, om onze hypothees te verwezenlijken.

Welke ernstige beteekenis hebben nu tegenover die onbetwistbare berekening de triumfkreeten der tegenpartij? Zou de publieke opinie ten voordeele dezer zijn, omdat 400 gemakkelijke burgers te huis zijn gebleven? Die opinie zou anders zijn, hadden die lieden aan de oproeping der wet gehoorzaamd.

Men spreekt hier niet van laster en bedreigingen, die gedurende den kiesstrijd niet gespaard zijn, noch van den ongehoorden druk alom door het kabinet uitgeoefend. In de veronderstelling, dat de zaken geregeld haren loop hebben gehad, kan men te regt besluiten, dat het lot van het vaderland door 400 burgers beslist is geworden.

STADSNIEUWS.

In de 234ste Staats-Loterij zijn in de 3e Klasse bij de 1e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 12751 *f* 2000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 14 December.

BEVALLEN (11 Dec.): P. C. Friedrichs, geb. Schmidt, D.
OVERLEDEN (9 Dec.): J. W. Boterhoven, 70 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 11 Dec. Stend, Johanna Ellse, Smirna.
HELVOET, 11 Dec. Ten Zeldam Ganswijk, Biliton, Probolingo, l. v. Brouwershaven.
TRIEST, 7 Dec. Melenberg, Livorno Packet, Amst.

UITGEZEILD:

BROUWERSHAVEN, 11 Dec. Noordziek, Twee Jeanne's, (v. Batavia) Dordrecht.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 12 December, in lading naar:

Frankfort.	J. Stumm, Frankfort N°. 14.
Maintz.	W. Huppert, Maintz N°. 5.
Mannheim.	J. Noll, Stad Mannheim.
Keulen.	H. Berns, Cöln N°. 13.
Dusseldorp.	H. Hoogeweg, de Hoop.

Rijnhoogte ARNHEM, 11 Dec. 1 p. 4 duim.
KEULEN, 13 ″ 2 vt. 11 ″

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55	Livorno	2/m.	*f* 38
″	zigt	″ 56	Napels	″	″ 81
Bordeaux	2/m.	″ 54¼	Petersburg	″	″ 1.62
″	zigt	″ 55 1/16	Weenen	6/w.	″ 32
Madrid	3/m.	″ 236	Augsburg	″	″ 35 5/16
Cadix	″	″ 238	Frankfort	″	″ 98½
Seville	″	″ 235	Hamburg	2/m.	″ 34⅞
Bilbao	″	″ 235	″	zigt	″ 35¼
Lissabon	″	″ 40¾	Londen	2/m.	″ 11,55
Porto	″	″ 40¾	″	zigt	″ 11,80
Genua	2/m.	″ 44½	Rotterdam		″

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 12 Dec. Fransche 4½ pc. 92.—; 3 pc. 66.70 1½ pc. Spanje 25; 3 pc. id. 37; Fr. O. Sp. 676; Rom. Leen. —.

MADRID, 11 Dec. 3 pc. Schuld 39.20, id. 1¼ pc. 26.75.

LONDEN, 12 Dec. Consols op tijd 91⅞; Spanje buitenl. 1¼ pc. 25; Rusl. 5 pc. 105; id. 4½ pc. 95½; Holl. 4 pc. 95½; id. 2½ pc. 62½; Sard. 5 pc. 85; Braz. 98; Peru 4½ pc. 75; Gren. uitg. 5⅜; id. werk. 19; Mexiko 3 pc. 18⅝; Portugal 3 pc. 44; Ecuador 13½; Venezuela 29; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 12 Dec. Met. 5 pc. 80¼; Nationale 82⅞; Bank-Aktien 976; Credit Anst. 194½; Noord-Bahn akt. 174; O.-Fr. Spoorw. Akt. 278½; Saltzb. 100⅛, Lomb. Venetiaans. 98½; Wissel op Londen 10,34; Goud 10¾; Zilver 8⅝.

BERLIJN, 11 Dec. 3½ pc. Pr. Staatsch. 98½; 5 pc. Rusland 10[illegible]; Diskonto —.

BERLIJN, 12 Dec. 4½ pc. Pr. Staatsch. 98½; 5 pc. Rusland 102; Wissel op Londen 2/m 6 Th. —; Amst. kort 140¼; Hamb. 148½; Petersburg 93¼; Diskonto —.

HAMBURG, 12 Dec. Spanje 3 pc. —; id. 1¼ pc —; Rusl. 5 pc. —; 4½ pc. —; 3 pc. Mexikanen —; Vereinsbank 93; Noord-Duitsc. bank 63½; Wissel op Londen 3/m —.—; id. kort —.—; Amst. —.—; Diskonto 10.

FRANKFORT, 12 Dec. 5 pc. Met. 72¾; 1¼ pc. Spanje binnenl. 24½; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —; Diskonto 5.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fondsen	Rente	11 DEC. 4½ u. gebl.	12 DEC.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.				
Nederl. Bank	4 ″				
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	61⅝	61⅝	62	61⅞
Dito Dito	3 ″	73⅛	73½	74	73 15/16
Dito Dito	4 ″	94⅜	94⅝	94⅞	94⅞
Amortisatie-Syndikaat	3½ ″		88⅛		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ ″	137	136¾	137¼	136⅝
dito Contant	4½ ″	135¾	136¼		
Oost-Ind. Leening	4 ″				
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening idem	4½ ″				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ ″				
Maatschappij van Weld.	4 ″				
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ ″	49⅛	49⅛		
Dito *Rothschild*	2½ ″	49½	49½		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″				
Spanje, Obligatiën	1¼ ″	24 7/16	24⅜	24 7/16	
Dito	3 ″		40⅛		
Dito Binnenlandsche	3 ″	35 15/16	35 13/16	35 15/16	35⅞
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon					
Portugal, Obligatiën	3 ″	42⅞	43	43⅛	43 1/16
Dito 1856	3 ″	42 7/16	42½	42⅝	42⅝
Uitgestelde					
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 ″	102¼	102⅝		
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	101⅝	101⅝		
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″		90		
Dito bij idem 1840	4 ″	81¼	82		
Dito bij *Stieglitz*	4 ″	81	81⅜		
Dito Nieuwe	4 ″				
Dito 5de Serie	5 ″	93	93		
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	96	96⅛	96⅜	96 5/16
Dito Adm. te Hamburg	5 ″				
Dito dito te Londen	5 ″				
Dito dito dito	4½ ″	93	93½		
Inschrijv. in Assignatiën	6 ″				
Certifikaten van dito	6 ″	62½			
Spoorweg Aandeelen	5 ″				
Polen, Aand. 1835, fl. 500		148¾	149	149¼	
Obligatiën	4 pCt.	75¼	75¾		
Pruissen, Oblig.	4½ ″				
Aandeelen 1854	3½ ″				
Beijeren, Spoorweg Aandeelen					
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 ″				
Dito dito	4 ″				
Dito Metalliek	5 ″	79¼	69¾	70	69¾
Dito Rente Amsterdam	5 ″	83¼	83¼	83⅝	83 5/16
Dito Nationale 1854	5 ″	72½	72 5/16	72½	72 5/16
Dito dito	2½ ″	36½	36 9/16		
Weener Bankaktiën		*f* 1057			
Dito Aand. fl. 250, 1839	″				
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.	305			
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 ″				
Dito bij *Rotschild*	5 ″				
Denemarken, Obl. te Lond.	5 ″		97½		
Dito	3 ″				
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″	96⅛			
Dito 1839 van £ 100	5 ″				
Dito 1843 ″ ″ 100	5 ″	95	95		
Dito 1852	4½ ″				
Sardinië	5 ″				
Peru, Geldl. 1854	4½ ″				
Dito te Parijs	″				
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″	13⅛	12 15/16	13¼	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½ ″	26			
Dito Uitgestelde	2 ″				
Grenada, Obligatiën	3¼ ″	17⅞	17 11/16		
Dito Uitgestelde		5¼	5 5/16	5¼	
Mexiko, dito	3 ″	17⅛	17 1/16	17⅛	
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A	*f*				
Dito dito Lr. B	″				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerik. Bank-Aktiën					
Illinois Spoorw. Aandeelen		88	88		
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.	80⅛	80	80⅛	80
Louisiana	5 ″				
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 ″	3⅛			

Binnenlandsche fondsen waren heden zeer gevraagd, overigens waren de overige buitenlandsche fondsen prijshoudend.

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt. Prolongatie 6½ pCt., Diskonto 7 pCt.

Advertentiën.

(3934) Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, voorzien van de H. Sacramenten der stervenden, onze dierbare Moeder en Behuwd-Moeder GEZINA URSULA VAN DER LINDE, geb. TEUSSE, in den ouderdom van ruim 83 jaren.

OOTMARSUM, 7 December 1857. W. H. A. VAN DER LINDE, *Pastoor*.
Uit aller naam.

Men verlangt bij een Pastoor op een stil dorp in Zuid-Holland, eene **Meid**, tusschen de 30 en 40 jaren oud, goed kunnende Koken en het Huiswerk verrigten. Brieven *franco* onder Letter A. P., bij den Boekhandelaar A. M. VAN DIJK te Delft. (3928)

(3932) Een solied **Jong Mensch**, R. Kath., 22 jaar, van goede burger familie, zag zich gaarne [illegible] plaatst. Hij is in staat in het Hollandsch en Fransch Corresponderen, bekend met het Enkel- en Dubbel-Boek houden en kan goed Schrijven en fiks Rekenen. Re[illegible]terende adressere men zich onder *franco* brieven le[illegible] H. aan den Boekh. L. VAN GEMERT, te Waalwijk.

TEGEN GOED LOON

wordt met 1° Februarij e. k. verlangd, bij fatsoenl[illegible] Lieden zonder kinderen, eene goede **Dienstmeid**, met 1° Mei e. k. eene bekwame **Keukenmeid**, b[illegible] van de R. C. Godsdienst, bewijzen van eerlijkheid goed zedelijk gedrag kunnende produceeren. De i[illegible]neerenden gelieven zich te adresseren onder de letters [illegible] *franco* bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUY[SEN] te Amsterdam. (39[illegible])

(3933) Met 1 Februarij aanstaande wordt gevra[agd] eene **Tweede- of Werkmeid**, R. K., welke v[illegible] goed met de Wasch kan omgaan en van beste ge[tuig]schriften voorzien. Men adressere zich met *franco* [brie]ven onder Letter H. bij den Boekhandelaar A. M. [VAN] DIJK te Delft.

(3924) G. B. VAN GOOR, te Gouda, de derde [illegible] terde en belangrijk vermeerderde druk van

P. VAN DER BURG,

EERSTE GRONDBEGINSELEN DER NATUURKUN[DE]

MET **600** HOUTSNEE-FIGUREN.

Ingenaaid . . . . *f* 4.90.
In geprest Linnen Band. . . ″ 5.25.

Mogt dit Werk in zijne beide eerste drukken reeds [illegible] zoo ruime mate de goedkeuring van HH. Beoordeela[ars] en Docenten wegdragen, gewis zal het thans, na de [illegible] belangrijke verbeteringen en aanwinsten, die het ond[er]gaan heeft, en waarvan schier elke bladzijde getuige[nis] draagt, een nog hoogeren bijval verwerven. De scho[one uit]vindingen van den jongsten tijd, op het gebied der [na]tuurkunde, zijn door duidelijke beschrijvingen en figu[ren] (waarvan vele tot dusver nergens elders te vinden zij[n]) in het helderst licht gesteld, de proeven zijn aanzien[lijk] vermeerderd, het hoofdstuk over het *licht* behandelt [illegible] ook naar waarde de interferentie, polarisatie, enz.; ko[rtom] om het Werk maakt in zijn nieuw gewaad ten volle aa[n]spraak op den titel van *Lees- en Leerboek der Natu[ur]kunde in haren tegenwoordigen staat van vordering.*

De Drukker en Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHU[Y]SEN vestigt bij het aanstaande Hoogtijd van Kerstmi[s] de aandacht op het bij hem uitgegeven

KERSTBOEKJE.

Liederen die van ouds gezongen worden [in] den Advent en de Kerstijd;

onder Kerkelijke Goedkeuring verzameld en uitgegeven d[oor]
J. A. en L. J. ALBERDINGK THIJM.

Prijs: 30 Cents.

NB. Deze verzameling bevat 90 liedjes.

Voorts herinnert hij dat bij hem uitgegeven i[s de] volledige **BUNDEL TEXTEN, WIJZEN** en **BEG[E]LEIDINGEN** voor **Orgel** of **Piano**, getiteld:

Oude en Nieuwere Kerstliederen

BENEVENS GEZANGEN EN LIEDEREN VAN ANDE[RE] HOOGTIJDEN EN HEILIGEDAGEN, ALSOOK VAN DEN ADVENT EN DE VASTEN, enz.

Alle met de zangwijzen voorzien, die er bij behoo[ren] of gebruikelijk zijn; bewerkt ten dienste der zangch[oren] en katholieke huisgezinnen, door

JOS. ALB. ALBERDINGK THIJM
en
LAMB. JOANN. ALBERDINGK THIJM.

Onder bescherming van den Hoog-Eerwaarden H[eer] L. S. VAN DER HAGEN, Oud-Aartspriester en geheim [ka]merheer van Z. H.

De Bundel met de muziek is te verkrijgen tot [den] prijs van *f* 3.30.

NB. In dezen Bundel van omtrent 140 Liederen, v[indt] men al de wijzen van het hierboven aangekondigd Ke[rst]boekje. Met behulp van één exemplaar diens bundel[s en] van eenige der goedkoope textboekjes zullen de zang[ers] dus zeer gemakkelijk al die schoone echt katholieke [Kerst]liederen leeren zingen.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitg[ever].